

Sygn. akt VU 711/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 marca 2013 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 711/13

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 26 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił uchylenia decyzji z dnia 4 października 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza wnioskodawczyni M. T. prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 stycznia 2012r.

W dniu 29 kwietnia 2013 r. pełnomocnik M. T. wniósł odwołanie od tej decyzji, w którym wniósł o uchylenie decyzji i wypłatę zaległej emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 stycznia 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności każdej kwoty miesięcznego świadczenia. W uzasadnieniu skargi pełnomocnik wnioskodawczyni powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12, którym orzeczono, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji RP.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. T., urodzona w dniu (...), złożyła w dniu 21 maja 2007r. wniosek o przyznanie emerytury. Wnioskodawczyni była wówczas zatrudniona w Spółdzielni (...) w P..

Decyzją z dnia 13 czerwca 2007r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał M. T. prawo do emerytury od dnia 1 maja 2007r. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wnioskodawczyni wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

(dowód: wniosek emerytalny – 1-3 akt emerytalnych, decyzja – k. 45-46 akt emerytalnych, świadectwo pracy k. 11-12 akt emerytalnych, zaświadczenia - k. 13-14, 15-16, 17-18, 19-20, akt emerytalnych)

W dniu 13 stycznia 2009r. M. T. wniosła o podjęcie wypłaty emerytury.

(dowód: wniosek – k. 47-48 akt emerytalnych)

W uwzględnieniu tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 19 stycznia 2009r. zmienił staż pracy i podstawę wymiaru emerytury oraz podjął wypłatę emerytury wnioskodawczyni od dnia 1 stycznia 2009r.

(dowód: decyzja z dnia 19.01.2009r. k. 57-58 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 4 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. zawiesił wnioskodawczyni M. T. prawo do emerytury od dnia 1 października 2011 roku, z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

(dowód: decyzja - k. 146 akt emerytalnych)

W dniu 29 lutego 2012r. M. T. wystąpiła do ZUS o podjęcie wypłaty emerytury od lutego 2012 roku w związku z rozwiązaniem z dniem 28 lutego 2012r. spółdzielczej umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą.

(dowód: pismo z dnia 29.02.2012r. k. 157 akt emerytalnych, świadectwo pracy k. 158 akt emerytalnych)

W uwzględnieniu tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 15 marca 2012r. przeliczył wnioskodawczyni staż pracy i podstawę wymiaru emerytury oraz podjął wypłatę emerytury od dnia 1 lutego 2012r.

(dowód: decyzja z dnia 15.03.2012r. k. 171 akt emerytalnych)

W dniu 3 grudnia 2012r. M. T. wniosła o wypłatę świadczenia emerytalnego za okres od 1 października 2011r. do dnia 31 stycznia 2012r.

(dowód: wniosek k. 25 akt emerytalnych plik II)

W piśmie z dnia 9 stycznia 2013r. wnioskodawczyni wniosła o wypłatę zawieszonych świadczeń wraz z odsetkami licznymi od dnia 1 października 2012r.

(dowód: wniosek k. 27 akt emerytalnych plik II)

Pismem z dnia 16 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 61 § 1 i 4 k.p.a. w zw. z art. 124 ustawy

o emeryturach i rentach z FUS wznowił postępowanie w sprawie zawieszony emerytury i decyzją z dnia 26 marca 2013r. odmówił uchylenia decyzji z dnia 4 października 2011 roku w części w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 stycznia 2012 roku.

(dowód: decyzja z dnia 16.01.2013r. k. 29 akt emerytalnych plik II, decyzja z dnia 26.03.2013 r. k. 30 akt emerytalnych plik II)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwolanie jest nieuzasadnione.

Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury - decyzją z dnia 13 czerwca 2007r. – poczynając od dnia 1 maja 2007r. (tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek).

W okresie od dnia 1 lipca 2000r. do dnia 7 stycznia 2009r. (a zatem w dacie nabycia prawa do emerytury przez wnioskodawczynię) treścią ryzyka emerytalnego oprócz osiągnięcia wieku emerytalnego było zaprzestanie pracy.

Przepis art. 103 ustęp 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm) stanowił bowiem, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wpłata emerytury była zatem uzależniona od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Z dniem 8 stycznia 2009r. przepis art. 103 ustęp 2a został uchylony, a prawo do emerytury zależało li tylko od osiągnięcia wieku emerytalnego. I taki stan prawny obowiązywał aż do wejścia w życie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli do dnia 31 grudnia 2010 roku.

Od 1 stycznia 2011 roku do powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach został dodany – przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) – art. 103a, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z art. 28 powołanej wyżej ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed 1 stycznia 2011 roku przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS stosuje się poczynając od 1 października 2011 roku.

To właśnie te przepisy były podstawą prawną wstrzymania przez organ rentowy wypłaty emerytury wnioskodawczyni z dniem 1 października 2011r., wobec kontynuowania przez nią stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą bez jego uprzedniego rozwiązania.

W wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie K 2/12 (Dz. U. 2012/1285) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem publikacji tego wyroku w Dzienniku Ustaw tj. z dniem 22 listopada 2012 roku, art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim znajduje

zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w reżimie prawnym niewymagającym rozwiązania stosunku pracy, utracił moc obowiązującą jako niezgodny z art. 2 Konstytucji RP.

Wyrok ten nie zmienia sytuacji wnioskodawczynie, gdyż prawo do emerytury nabyła ona **z dniem 1 maja 2007 roku**, a zatem w stanie prawnym, w którym obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, będący w swej treści odpowiednikiem aktualnie obowiązującego art. 103a ustawy emerytalnej. Przepis ten stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Tymczasem wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 2/12 dotyczy osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie, w którym wypłata emerytury nie była uzależniona od zaprzestania zatrudnienia czyli w okresie **od dnia 8 stycznia 2009r. do dnia 31 grudnia 2010r.**

Z powyższego wynika, że w reżimie prawnym, w którym M. T. nabyła prawo do świadczenia emerytalnego, nie było możliwości pobierania tegoż świadczenia bez rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, dlatego też emerytura skarżącej została zawieszona.

W przedmiocie zaś zgodności z Konstytucją przepisu art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, obowiązującego od dnia 1 lipca 2000 roku do 7 stycznia 2009 roku, na podstawie którego zawieszono wnioskodawczynie prawo do emerytury wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 roku SK 45/04 (OTK – A 2006, nr 2, poz. 15). Trybunał Konstytucyjny uznał, że przepis ten jest zgodny z Konstytucją, nie narusza zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony praw nabytych, czy obowiązku wprowadzania zmian do systemu prawnego z zachowaniem odpowiedniego *vacatio legis*. Trybunał uznał tym samym, że ustawodawca ma prawo uzależnić podjęcie wypłaty emerytury od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, a rozwiązanie to, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie narusza zasady równości. W uzasadnieniu wskazał, że do ustawodawcy należy precyzyjne określenie kryteriów nabycia i korzystania z prawa do emerytury. Ma on przy tym szeroki zakres swobody pod warunkiem poszanowania istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego. Wobec przedstawionej istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego, Konstytucja nie zawiera nakazu zagwarantowania świadczeń emerytalnych osobom kontynuującym działalność zawodową.

W tym kontekście rozwiązanie stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą stanowi cechę istotną, uzasadniającą efektywne korzystanie z prawa do świadczeń emerytalnych. Osoby, które postanowiły nie rozwiązywać stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, nie mają wspólnej cechy istotnej z punktu widzenia realizacji prawa do emerytury.

Konkludując, skarżąca nie może powoływać się na zasadę ochrony praw nabytych, gdyż nabyła prawo do emerytury w reżimie prawnym ukształtowanym przez treść art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, uniemożliwiającym pobieranie świadczenia emerytalnego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy, którego konstytucyjność była przez Trybunał badana.

Skoro wnioskodawczynie nabyła prawo do emerytury w okresie, w którym wypłata świadczenia była uzależniona od zaprzestania zatrudnienia, to warunkiem niezbędnym do podjęcia wypłaty emerytury było rozwiązanie przez nią stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, także w okresie od października 2011 do 31 stycznia 2012r.

Sytuacji prawnej wnioskodawczynie nie zmienia także fakt podjęcia przez organ rentowy wypłaty jej emerytury z dniem 1 stycznia 2009 r., z uwagi na uchylene art. 103 ustęp 2a ustawy (decyzja z dnia 19 stycznia 2009r.). Podjęcie wypłaty emerytury nie oznacza, że z tym dniem wnioskodawczynie ponownie nabyła prawo do emerytury na nowych zasadach. Prawo do emerytury nabywa się tylko raz z chwilą ziszczenia się ryzyka emerytalnego, co w przypadku M. T. nastąpiło z dniem **1 maja 2007r.**

Sąd Okręgowy oddalił wniosek pełnomocnika wnioskodawczyni o dopuszczenia dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy sygn. akt VU 690/13 i VU 709/13, uznając, że nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.